

Tomer Cohen

Terugkeren naar een andere rivier

Tomer Cohen woont in New York, maar haalt zijn inspiratie uit de natuur van Israël. De gitarist debuteert als leider met het folkloristische en dromerige *Not The Same River*. "Ik kan me nog precies de dag herinneren dat ik het hele concept voor me zag. Zonder een duidelijke visie ben ik simpelweg niet in staat om songs te schrijven."

Een huzarenstukje. Zo mag *Not The Same River* van Tomer Cohen wel zonder schroom genoemd worden. Hij verrijkt zijn pastorale melodieën met kwikzilveren noten. Geuren en kleuren van weelderige olijfbosgaarden komen je tegemoet. Een volwassen plaat die liefhebbers van Pat Metheny en Bill Frisell zal aanspreken. Het is opvallend dat de Amerikaanse Israëliet niet kiest voor spierballentaal. Het ruimtelijke groepsgeluid van zijn trio met bassist Matt Penman en drummer Obed Calvaire staat centraal. Het ego mag op de vuilnisbelt. "Ik wilde geen traditionele gitaartrio-plaat maken en de ster van de show zijn. Mijn werk is abstract en er is een grote mate van vrijheid in ons trio. Mijn inspiratie komt uit verhalen, aforismen of beelden. Als ik naar aanleiding van een mooie gedachte een visie heb ontwikkeld hoe het moet klinken, komt de muziek er meestal vanzelf uit. *Pastures* is bijvoorbeeld ontstaan doordat ik zittend op een rots over de heuvels en rivieren in Israël uitkeek. Ik probeer de muziek zo te laten klinken dat de luisteraar zich zo'n gevoel ook helemaal kan voorstellen. Het is fijn als er bij gebrek aan tekst een betekenis achter zit. Ik heb mijn hart zo open mogelijk gezet en ben best trots op het resultaat." Wat is de gedachte achter de titel van zijn

plaat? "Die is afgeleid van een uitspraak van de Griekse denker Heraclitus. Het komt erop neer dat als je terugkeert naar een rivier, die niet meer dezelfde rivier is. En jij bent ook niet meer dezelfde persoon. Kortom, *alles stroomt*. Het is waarschijnlijk maar het beste om die gedachte te omarmen. Op die manier kun je van zowel goede als slechte dagen genieten en blijf je met beide benen op de grond staan. Al mijn composities zijn in feite op deze gedachte gebaseerd."

"Soms ga ik terug naar de kibboets. In essentie ben ik namelijk iemand die gedijt in stilte"

Nabij de natuur

'Rustiek' is dus het sleutelwoord in het prille oeuvre van de bedachtzame snarenplukker. Daar zit een heel verhaal achter. Cohen is in de Verenigde Staten geboren, maar groeide vanaf zijn vierde jaar op in Israël, in een kibboets. "Dat heeft mijn leven diepgaand beïnvloed. De hoesfoto is geschoten door mijn broer. Het is letterlijk de plek nabij het dorpje waar wij zijn opgegroeid. In de commune

van de kibboets wordt van alles gemeenschappelijk voor je geregeld, zoals huisvesting, belasting en elektra. En je kunt als kind allerlei creatieve dingen doen. Gewoon het bos ingaan en schilderen of een optreden doen. Dan werd er voor geluid en een lichtshow gezorgd. Vooral nabij de natuur zijn heeft indruk gemaakt. De ruimte en schoonheid zijn overweldigend. Wat muziek betreft denk ik dat men wel wat Hebreeuwse smaken kan ontdekken. Ik ben daar niet bewust mee bezig, maar ik hoorde vroeger ontelbare volksliedjes en die harmonieën zitten waarschijnlijk ook nog steeds in mijn systeem. Soms speel ik wel eens een stukje in het bijzijn van een collega en dan krijg ik te horen dat mijn akkoordenschema behoorlijk Midden-Oosters klinkt."

Foto: Liri Agami

Het verstilde en weidse karakter van Cohens werk is ook op het conto te schrijven van zijn getokkelde akkoorden en daarmee corresponderende frasen. Een eigenzinnige vorm van *fingerpicking*-techniek. "Ik ben altijd geïntrigeerd geweest door pianisten. Die hebben tenslotte alle vingers tot hun beschikking. Als gitarist zoek ik noodzakelijkerwijs een compromis, maar door zelfstudie ben ik een eind gekomen. Israëliëse liedjes tokkelde ik als kind altijd al. Als teenager speelde ik voornamelijk rock en metal als Led Zeppelin en Metallica. Maar in de kibboets kregen we bijvoorbeeld ook al lezingen over Charlie Parker. Toen ik op het conservatorium dieper in de jazz dook sprak het eigenlijk voor zich om voicing en contrapunt te combineren met het gevoel van die Israëliëse folklore. En licks leerde

ik natuurlijk door hardrock te spelen. Het heeft me wel heel wat bloed, zweet en tranen gekost en is mijn eigen stijlje geworden. Net als in het leven is het een kwestie van doen en doorzetten. Dan is er heel veel mogelijk."

New York

Geen onlogische gedachte voor een inwoner van New York. De stad die nooit slaapt. De metropool waar men gewoonlijk met een cappuccino in de linkerhand en een iPhone in de rechterhand door de draaideur stuift. Frappant dat juist plattelandskind Cohen zich dagelijks begeeft tussen deze wirwar van staal, beton en glas. "In de kibboets gebeurt het geregeld dat je iemand tegen het lijf loopt en vervolgens elkaar in een diepgaand gesprek lang in de ogen kijkt.

Als je in New York een voorbijganger aankijkt, wordt 112 gebeld. Maar ik hou van de mentaliteit. Iedereen komt met een doel naar New York. Dat geldt ook voor mij. Ik wil beter worden door met topmuzikanten te spelen. De jazzgemeenschap is een beetje familie geworden. De clubjes waar we spelen zijn onze huiskamers. Dat ik thuis de burens elke dag hoor tandenpoetsen neem ik dan maar op de koop toe. In essentie ben ik namelijk iemand die gedijt in stilte. Een paar keer per jaar ga ik terug naar de kibboets. Ik sluit niet uit dat ik ooit weer terugga om van daaruit verder te werken aan mijn internationale loopbaan. Kwaliteit van leven is tenslotte ook belangrijk."

François van de Linde